

Art grec

Codi: 100427
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	OB	2	1
2500243 Estudis Clàssics	OT	3	0
2500243 Estudis Clàssics	OT	4	0
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OT	4	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Antonio Peña Jurado
Correu electrònic: Antonio.Pena@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Una part de les classes s'impartira en català.

Equip docent

Montserrat Claveria Nadal

Prerequisits

S'ha de tenir un bon nivell de comprensió lectora de llengües estrangeres per poder fer les activitats supervisades i autònomes, sobretot d'anglès i italià.

Objectius

Proporcionar els coneixements fonamentals d'índole estilística, tècnica, iconogràfica i històrica de les produccions artístiques prehel·lèniques i de la civilització grega antiga. Es capacita a l'estudiant perquè pugui analitzar les obres, sigui capaç d'emplaçar-les en el seu període de producció i relacionar-les amb el context cultural de la seva època.

Competències

Història de l'Art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Estudis Clàssics

- Demostrar que es coneix l'evolució de la imatge artística de l'antiguitat.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural.
- Obtenir informació, a partir de l'estudi de les fonts escrites gregues i llatines, que permetin un accés a diferents aspectes dels realia (realitat sociocultural del món antic).
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Resumir els principals arguments dels debats epistemològics i metodològics en estudis clàssics i les principals tècniques de recerca.
- Sintetitzar el debat actual sobre el lloc de la tradició clàssica a Occident.

Ciències de l'Antiguitat

- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interrelacionar coneixements lingüístics, històrics i arqueològics del món antic amb coneixements d'altres àmbits de les humanitats, principalment de la literatura, de la filosofia i de l'art antics.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Reconèixer l'impacte d'alguns aspectes rellevants del món antic en la cultura i la societat contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar la reutilització dels motius clàssics en nous contextos.
4. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar per escrit una obra literària medieval, moderna o contemporània, relacionant-la amb un text clàssic, aplicant la metodologia de la literatura comparada.
6. Analitzar una imatge artística i situar-la al seu context cultural.
7. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
8. Aplicar els coneixements històrics, institucionals, culturals i literaris al comentari de textos.
9. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
10. Aprendre de manera autònoma.

11. Articular un discurs (redacció d'un article o exposició oral) entorn del complex mite-ritual i les seves implicacions culturals i socials.
12. Articular un discurs, escrit o oral, en el qual s'exposi amb claredat un tema o un motiu literari del món grec o llatí llegat a la cultura occidental.
13. Assenyalar els valors formals, iconogràfics i simbòlics d'una imatge artística de l'antiguitat clàssica.
14. Avaluar críticament els models que expliquen l'Època Antiga
15. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
16. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
17. Contextualitzar els processos històrics i avaluar críticament les fonts i els models teòrics, amb especial consideració a la prehistòria i al món antic i medieval.
18. Criticar les adaptacions cinematogràfiques de les llegendes mitològiques clàssiques
19. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
20. Descriure amb precisió l'objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
21. Descriure amb precisió un aspecte monogràfic rellevant del món antic.
22. Descriure les estructures econòmiques, socials i polítiques de l'edat mitjana.
23. Descriure les estructures econòmiques, socials i polítiques de les societats clàssiques
24. Detectar i extreure dades històriques i culturals rellevants de les fonts antigues.
25. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
26. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic.
27. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
28. Enumerar conceptes de la cultura clàssica que han perviscut fins a la societat contemporània
29. Estimular la creativitat i fomentar idees innovadores.
30. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
31. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
32. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art antiga.
33. Identificar els canals de transmissió de la cultura grecoromana al llarg de la història de la civilització occidental.
34. Identificar els resultats, a diversos nivells, de la projecció del món clàssic en la cultura occidental en les diferents èpoques i territoris.
35. Identificar i explicar escenes, motius, déus i altres personatges mítics en les representacions artístiques al llarg de l'antiguitat.
36. Identificar i explicar escenes, motius, déus i altres personatges mítics en les seves representacions artístiques al llarg de l'antiguitat.
37. Identificar les fonts grecoromanes en què s'han inspirat artistes i literats al llarg de la història.
38. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
39. Interpretar el context material i cultural de transmissió dels textos antics.
40. Interpretar els desenvolupaments disciplinaris recents i la vinculació dels estudis clàssics amb les disciplines socials afins en el seu desenvolupament històric i en les tendències interdisciplinàries actuals.
41. Llegir i interpretar textos historiogràfics o documents originals i transcriure, resumir i catalogar informació generada a l'Edat Mitjana
42. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
43. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
44. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural.
45. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural.
46. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
47. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada.
48. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics
49. Relacionar els mites contemporanis amb l'antiguitat clàssica
50. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
51. Resoldre els problemes metodològics que planteja l'ús de les fonts historiogràfiques medievals
52. Saber exposar amb eficàcia els coneixements, oralment i per escrit.
53. Seleccionar fonts primàries i secundàries d'informació en funció de les diverses necessitats sorgides en l'elaboració de treballs.

54. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.
55. Utilitzar els principals instruments informàtics i de gestió de dades així com la tecnologia de la informació i la comunicació en general en el camp específic dels estudis clàssics.
56. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
57. Utilitzar textos epigràfics com a font històrica i literària.
58. Valorar la recepció del pensament i de la història del món clàssic a Occident.

Continguts

1. Art prehel·lènic.
2. Els inicis de l'Edat del Ferro.
3. L'època arcaica.
4. L'època clàssica.
5. L'època hel·lenística.

Metodologia

- Classes teòriques.
- Tutorització de les activitats supervisades i del treball individual de l'estudiant.

Totes dues activitats seran presencials, llevat que les circumstàncies no ho permeten. En aquest cas, serien virtuals a través dels diversos sistemes existents (Teams...).

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques a l'aula	43,5	1,74	1, 2, 4, 7, 9, 25, 30, 43, 50
Tipus: Supervisades			
Tutories programades de suport a l'aprenentatge i a l'elaboració del treball	5	0,2	38
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs, consultes documentals i bibliogràfiques, estudi personal	70	2,8	1, 2, 4, 7, 9, 19, 25, 30, 38, 43, 50

Avaluació

Activitats

1. Examen. Segons les pautes indicades pel professor. Nota mínima per poder fer mitjana: 3'5 p. sobre 10. Si la nota és inferior, s'haurà de repetir en la data fixada per a la recuperació.
2. Treball. Segons les pautes indicades pel professor. Aquesta activitat no és recuperable.
3. Exposició del treball. Segons les pautes indicades pel professor. Aquesta activitat no és recuperable.

Aclariments

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

El professor informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de l'examen.

L'estudiant rebrà la qualificació de *No avaluable* sempre que no hagi lliurat cap activitat d'avaluació.

Plagi

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	1,25	0,05	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 48, 49, 50, 51, 57, 58
Exposició del treball	20%	0,25	0,01	12, 52, 55, 56
Treball	30%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 19, 21, 25, 27, 29, 30, 33, 36, 37, 38, 42, 43, 46, 47, 49, 50, 53, 54

Bibliografia

ALCOCK, Susan E., OSBORNE, Robin (Eds.), *Classical Archaeology*, Oxford, 2007.

BARLETTA, Barbara A., *The Origins of the Greek Architectural Orders*, Cambridge, 2001.

BIANCHI BANDINELLI, Ranuccio, *Introducción a la arqueología clásica como historia del arte antiguo*, Madrid, 1982.

BIANCHI BANDINELLI, Ranuccio, *Storicità dell'arte classica*, Firenze, 1943.

BOARDMAN, John, *Athenian Black Figure Vases. A Handbook*, London, 1974.

BOARDMAN, John, *Athenian Red Figure Vases. The Archaic Period*, London, 1975.

BOARDMAN, John, *Greek Sculpture. The Archaic Period*, London, 1978.

BOARDMAN, John, *Greek Sculpture. The Classical Period*, London, 1985.

BOARDMAN, John, *El arte griego*, Barcelona, 1991.

BOARDMAN, John, *Greek Sculpture. The late Classical Period*, London, 1995.

CHARBONNEAUX, Jean - MARTIN, Roland - VILLARD, François, *Grecia arcaica (620-480 a C.)*, Madrid, 1969.

- CHARBONNEAUX, Jean - MARTIN, Roland - VILLARD, François, *Grecia clásica (480-330 a. C.)*, Madrid, 1970.
- CLINE, Eric H., *The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean*, Oxford, 2012.
- DICKINSON, Oliver, *The Aegean Bronze Age*, Cambridge, 1994.
- Enciclopedia dell'Arte antica, classica e orientale (=EAA)*, vols. I-VII et supp., Roma, 1958-1985.
- GRAHAM, James Walter, *The Palaces of Crete*, Princeton, 2017 (ed. revisada).
- GRIMAL, Pierre, *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, 2008.
- HAMILAKIS, Yannis (ed.), *Labyrinth Revisited: Rethinking "Minoan" Archaeology*, Oxford, 2002.
- HELLMANN, Marie-Christine, *L'architecture grecque: Les principes de la construction*, Paris, 2002.
- HELLMANN, Marie-Christine, *L'architecture grecque: Architecture religieuse et funéraire*, Paris, 2006.
- HOLSCHER, Tonio, *Visual power in Ancient Greece and Rome. Between art and social reality*, Berkeley, 2018.
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (=LIMC)*, vols. I-VIII, Zurich-Munich, 1981-1998.
- MARTIN, Roland, *Architecture et urbanisme*, Roma, 1987.
- MOON, Warren G. (ed.), *Polykleitos, The Doryphoros, and Tradition*, Madison - London, 1995.
- MORENO, Paolo, *Pittura greca. Da Polignoto ad Apelle*, Milano, 1987.
- MORENO, Paolo, *Scultura ellenistica*, Roma, 1994.
- NEER, Richard, *The Emergence of the Classical Style in Greek Sculpture*, Chicago-London, 2010.
- PAUSANIAS, *Descripción de Grecia* (introducción, traducción i notes de M. C. Herrero Ingelmo), Madrid, 1994.
- PITARCH, Antonio José (ed.), *Fuentes y documentos para la Historia del Arte. Arte Antiguo. Próximo Oriente, Grecia y Roma*, Barcelona, 1982.
- POLLITT, Jerome Jordan, *The art of Greece, 1400-31 B.C.*, New Jersey, 1965.
- POLLITT, Jerome Jordan, *Arte y experiencia en la Grecia clásica*, Bilbao, 1984.
- RICHTER, Gisela Maria Augusta, *El arte griego. Una revisión de las artes visuales de la antigua Grecia*, Barcelona, 1980.
- RIDGWAY, Brunilda Sismondo, *The Severe Style in Greek sculpture*, Princeton, 1979.
- RIDGWAY, Brunilda Sismondo, *Fifth Century Styles in Greek Sculpture*, Princeton, 1981.
- ROBERTSON, Martin, *El arte griego: introducción a su historia*, Madrid, 1985.
- ROLLEY, Claude, *La sculpture grecque: Des origines au milieu du Ve siècle*, Paris, 1994.
- ROLLEY, Claude, *La sculpture grecque: La période classique*, Paris, 1999.
- SCHRÖDER, Stephan Friedrich, *Catálogo de la escultura clásica del Museo del Prado, Escultura mitológica*, t. II, Madrid, 2004
- TORREGO, M. Esperanza, *Plinio el Viejo. Textos de historia del arte*, Madrid, 1988.

VV.AA., *El mundo micénico. Cinco siglos de la primera civilización europea 1600-1100 a C.*, Madrid, 1991.

VV.AA., *Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst: Klassische Plastik*, vols. I-III, Mainz am Rhein, 2004.

WHITLEY, James, *The Archaeology of Ancient Greece*, Cambridge, 2001.